

Fremtidsfuldmagt - hvordan

Hvad er en fremtidsfuldmagt?

En fremtidsfuldmagt er en fuldmagt, som kan sættes i kraft engang i fremtiden, hvis den, der har givet fuldmagten (fuldmagtsgiver), bliver syg eller svækket og mister evnen til selv at tage vare på sine økonomiske eller personlige forhold. Man kan give fremtidsfuldmagt til en eller flere personer, som man selv udpeger. Hvis fremtidsfuldmagten bliver sat i kraft, kan den eller de personer, som fuldmagtsgiver har givet fuldmagt (fremtidsfuldmægtige) repræsentere fuldmagtsgiver og handle på dennes vegne.

En fremtidsfuldmagt er et privat og selvvalgt alternativ til værgemål, og ordningen trådte i kraft i september 2017.

Hvornår kan fremtidsfuldmagten sættes i kraft

Fremtidsfuldmagten kan sættes i kraft, når fuldmagtsgiver ikke længere kan varetage sine egne interesser inden for de områder, fremtidsfuldmagten omfatter. Familieretshuset (tidligere Statsforvaltningen) vurderer, om betingelserne for, at fremtidsfuldmagten kan sættes i kraft, er opfyldt.

Hvad har en fremtidsfuldmægtig ret til

Økonomiske forhold omfatter bl.a. adgangen til at lave betalingsaftaler med banker, omlægge lån i fast ejendom og ansøge om offentlige ydelser. Også salg af fast ejendom er omfattet heraf.

Personlige forhold omfatter bl.a. adgangen til at søge om offentlig hjælp, fx hjemmehjælp, komme med ønsker til pleje og omsorg og bede om aktindsigt i en patientjournal.

Hvis det er bestemt i anden lovgivning, at man ikke kan lade sig repræsentere af en anden – eller kun af bestemte personer – kan fremtidsfuldmægtigen(e) ikke træde ind. Det gælder bl.a. visse bestemmelser i sociallovgivningen, fx i forhold til oprettelse af testamente eller samtykke til at flytte på plejehjem.

Hvilke pligter og beføjelser har en fremtidsfuldmægtig?

En fremtidsfuldmægtig skal som udgangspunkt handle, som fuldmagtsgiver selv ville have gjort og har pligt til at anvende fuldmagten i fuldmagtsgivers interesse og følge de anvisninger, der er givet i fuldmagten. Fremtidsfuldmægtigen skal desuden så vidt muligt inddrage fuldmagtsgiver og dennes ægtefælle eller samlever, før fuldmagten anvendes i vigtigere forhold.

En fremtidsfuldmægtig kan ikke på fuldmagtsgivers vegne indgå aftaler med sig selv, ligesom en fremtidsfuldmægtig heller ikke kan bruge fuldmagten, hvis der kan være modstridende interesser mellem fuldmagtsgiver og fremtidsfuldmægtigen. Fremtidsfuldmægtigen kan f.eks. ikke sælge fuldmagtsgivers bil til sig selv.

En fremtidsfuldmægtig skal opbevare dokumentation for de dispositioner, som foretages på fuldmagtsgivers vegne. Det kan få betydning, hvis Familieretshuset modtager en henvendelse om, at fuldmagtsforholdet ikke fungerer og vælger at undersøge sagen.

En fremtidsfuldmægtig, der har fuldmagt i økonomiske forhold, har desuden pligt til at holde sine egne midler adskilt fra fuldmagtsgivers. Det gælder dog ikke, hvis fremtidsfuldmægtigen er fuldmagtsgivers ægtefælle eller faste samlever.

Desuden kan en fremtidsfuldmægtig, der har fuldmagt i økonomiske forhold, som udgangspunkt ikke give gaver på fuldmagtsgivers vegne. Det gælder dog ikke, hvis fuldmagtsgiver i fremtidsfuldmagten har fastsat, at der kan gives visse bestemte gaver.

Selvom det ikke er direkte fastsat i fuldmagten, kan en fremtidsfuldmægtig give sædvanlige gaver, hvis værdi ikke står i misforhold til fuldmagtsgivers kår. Det betyder, at fuldmægtigen på vegne af fuldmagtsgiver f.eks. kan give sædvanlige gaver til jul og fødselsdag mv. til personer, som fuldmagtsgiver er knyttet til, og som fuldmagtsgiver hidtil har givet sådanne gaver.

En fremtidsfuldmægtig kan heller ikke forpligte fuldmagtsgiver ved kautions eller anden sikkerhedsstillelse for andres gæld.

Kan en fremtidsfuldmægtig få sine udgifter dækket?

En fremtidsfuldmægtig kan få dækket nødvendige udgifter i forbindelse med varetagelse af opgaven som fremtidsfuldmægtig af fuldmagtsgivers midler. Det kan f.eks. være udgifter til betaling af gebyrer opkrævet i forbindelse med ikraftsættelsen, udgifter til lægeerklæring og nødvendige transportomkostninger.

Hvis fuldmagtsgiver ønsker, at en fremtidsfuldmægtig skal have et egentligt vederlag, skal fuldmagtsgiver bestemme det præcist i fremtidsfuldmagten.

Kan en fremtidsfuldmægtig blive erstatningsansvarlig?

En fremtidsfuldmægtig kan blive erstatningsansvarlig over for fuldmagtsgiver, hvis fuldmagtsgiver lider et økonomisk tab, fordi fremtidsfuldmægtigen tilsidesætter sine pligter forsætligt eller uagtsomt.

Hvornår og hvordan bliver fremtidsfuldmagten sat i kraft?

Familieretshuset sætter fremtidsfuldmagten i kraft. Det er først herefter, at fremtidsfuldmagten får virkning.

Det er fremtidsfuldmægtigen(e), der skal bede Familieretshuset om at sætte fremtidsfuldmagten i kraft. Dette kan først ske, når fuldmagtsgiver er i den tilstand, som fremtidsfuldmagten er betinget af - dvs. den dag vedkommende som følge af sygdom, svækket mental funktion, helbred el.lign. ikke længere har evne til at varetage sine personlige og/eller økonomiske forhold.

Blanket om anmodning om ikraftsættelse af fremtidsfuldmagten findes på Familieretshusets hjemmeside.

Hvis der er flere fremtidsfuldmægtige, skal alle fremtidsfuldmægtige underskrive blanketten. Når fremtidsfuldmægtigen(e) anmoder om at få sat fremtidsfuldmagten i kraft, skal der betales et gebyr på 1.010 kr. (2021).

Når anmodningen fremsættes, skal fuldmægtigen(e) samtidig:

- fremlægge en lægeerklæring om fuldmagtsgivers tilstand for Familieretshuset,
- erklære, at man har talt med fuldmagtsgiver og dennes eventuelle ægtefælle eller samlever om indgivelsen af anmodningen, og
- har underrettet fuldmagtsgivers nærmeste pårørende om indgivelsen.

Herefter tager Familieretshuset stilling til, om fremtidsfuldmagten kan sættes i kraft.

Drøftelse om igangsætning kan dog undlades, hvis fuldmagtsgiver ikke er i stand til at forstå betydningen heraf. Hvis fuldmagtsgiver er i stand til at forstå betydningen og udtaler sig imod fuldmagtens ikraftsættelse, kan anmodningen ikke indgives.

Lægeerklæringen kan indhentes ved, at fremtidsfuldmægtigen sammen med fuldmagtsgiver retter henvendelse til fuldmagtsgivers praktiserende læge, speciallæge, hospitalslæge eller plejehjemslæge. Fremtidsfuldmægtigen kan som udgangspunkt ikke indhente lægeerklæringen uden at inddrage fuldmagtsgiver. Hvorvidt det er nødvendigt, at fuldmagtsgiver og fremtidsfuldmægtigen sammen møder op i konsultationen hos lægen, er op til lægen at vurdere.

Hvordan ved andre, at der findes en fremtidsfuldmagt?

Når Familieretshuset har afgjort, at fremtidsfuldmagten skal træde i kraft, bliver afgørelsen tinglyst i Personbogen. Herefter er fremtidsfuldmagten offentligt tilgængelig i Personbogen.

Det betyder, at både relevante aftaleparter og offentlige myndigheder (dvs. tredjeparter), som fremtidsfuldmægtigen(e) henvender sig til, kan undersøge, hvad fuldmagten omfatter, og hvem der kan handle på fuldmagtsgivers vegne.

På den måde er fremtidsfuldmægtigen(e) over for tredjeparter tydeligt legitimeret til at handle for fuldmagtsgiver. Det sikrer, at tredjeparter kan stole på fuldmagten, og at fremtidsfuldmagten i praksis kan bruges efter hensigten.